

Predmet : Ovčara (Miroljub Vujović i dr.)
Okružni sud u Beogradu – Veće za ratne zločine
Broj predmeta :K.V. br.1/2003

Glavni pretres : 29. jun 2004. godine

Izveštaj : Nataša Kandić i adv. Dragoljub Todorović, punomoćnici oštećenih

Optuženi Milan Lančuzanin, Kameni [komandant dobrovoljačke jedinice sastavljene od pripadnika Srpske Radikalne starnke] je pre iznošenja odbrane obavestio sudsko veće da je pre sedam godina imao moždani udar i da se otežano kreće, pa je predsednik veća dozvolio da mu se donese stolica. Lančuzanin je govoreći o navodima optužnice istakao da «sem što je bio na Ovčari, sve ostalo su izmišljotine» i dodao da stoji iza onoga što je rekao u istrazi. Po njegovim rečima, on je nakon dolaska u Vukovar 18. oktobra 1991. godine, postao komandant jedinice «Leva supoderica» i svake večeri je odlazio kod majora Tešića iz Gardijske brigade JNA radi davanja raporta. Optuženi Lančuzanin je potom rekao da su sve jedinice u Vukovaru bile podređene Gardijskoj brigadi JNA, a da je neposredno nadređeni optuženom Vujoviću i njemu bio kapetan Radić. Optuženi je dalje istakao da je Vujović komandovao nekom grupom, dok je Vujanović vodio manju grupu boraca zajedno sa kapetanom Bojkovskim. Po njegovim rečima, Dušan Jakšić je bio komandant Teritorijalnog odreda Petrova Gora. Optuženi je istakao da je 19. novembra 1991. godine bio u Beogradu i da kada se uveče vratio video naređenje da treba da ode na Ovčaru. Po njegovim rečima, on uopšte nije znao da su zarobljenici odvedeni na Ovčaru i tamo je otišao automobilom marke «Pasat» zajedno sa Maretom, Cecom, Kinezom i još jednom osobom, pošto su oni bili u njegovom obezbeđenju. Kada su stigli, zatekli su puno Vukovarčana i pripadnika vojske, a optuženi je lično izdvojio petoro ili šestoro ljudi da bi ih vratio na Velepromet i sproveo istragu, dok je neke od njih želeo da spase. Odgovarajući na pitanje, da li se nekome javio, Lančuzanin je rekao: «Ako je bio Miroljub, javio sam mu se». Optuženi je naglasio da su zarobljenici, koji su bili u civilnoj odeći i belim, bolničkim uniformama, sedeli u hangaru u polukrugu i dodao da niko nije branio ulazak u hangar. Optuženi Lančuzanin je rekao da je jedan aktivni ili rezervni kapetan sedeo tu za stolom i vodio evidenciju. Po njegovim rečima, dok je on na ulasku u hangar razgovarao sa Miroljubom i Stankom, jedna osoba koja je imala čin pukovnika ili potpukovnika je rekla: «izađite svi van», nakon čega su zarobljenici izašli iz hangara i usli u traktorsku prikolicu, dok je Boro Krajišnik rekao: «Ovde svi moraju da idu». Optuženi je istakao da mu je neko od ljudi koji su bili tu rekao: «Ajde Kameni za prikolicom», pa je on zajedno sa pomenute četiri osobe krenuo za traktorom. Lančuzanin je istakao da nije nikoga pitao kuda se odvoze zarobljenici, koji su bili u traktorskoj prikolici i dodao da je znao da će se desiti nešto loše. Kada je traktor nakon 150 metara skrenuo levo kola su se zaglavila u blatu. Nakon tri, četiri minuta optuženi je sa pomenutim licima uspeo da izvadi automobil iz blata, a potom su otišli za Vukovar. Lančuzanin je naglasio da se pre povratka javio optuženom Vujoviću, koji je ostao na Ovčari. Nakon što mu je predložen deo njegovog iskaza iz istrage gde stoji da mu je jedan od optuženih rekao: «Ne možeš Kameni sada da ideš», Lančuzanin je istakao da mu je to rekao Vujović. Po proceni optuženog sve ovo se dešavalo oko 20 časova uveče 19. novembra 1991. godine, a ne 20 novembra kao što piše u optužnici. Kao prilog toj tvrdnji, Lančuzanin je naveo da se seća da je te večeri sa Maretom, Kinezom i Cecom po povratku sa Ovčare otišao kod tetka Radojke.

Optuženi **Marko Ljuboja, Mare**, je na početku rekao da razume tekst optužnice, da ne priznaje izvršenje krivičnog dela, niti krivičnu odgovornost, s obzirom da sa zločinom na Ovčari nema ništa. Po njegovim rečima, on je na dan kada je izvršen zločin oko 17:30 časova otišao da potraži optuženog Lančužanina. Optuženi Lančužanin rekao mu je da kao njegovo obezbeđenje, treba da ide na Ovčaru, pa je on sa Kinezom, Cecom i Lančužaninom automobilom otišao tamo. Ljuboja je istakao da je u istrazi greškom rekao da je sa njima u automobilu bio i Goran Valjarević, mali Džo. U povratku sa Ovčare, po rečima optuženog, u automobilu je bila još jedna osoba. Ljuboja je u nastavku naglasio da su se na Ovčari zadržali ukupno oko 15 minuta, da je tamo video mnogo zarobljenika, među kojima nije bilo žena i dece i da je sve vreme bio u hangaru, ali nije video da je u tom periodu neko od zarobljenika zlostavljan i maltretiran. On je potom dodao da je na Ovčari bilo puno naoružanih lica u maskirnim uniformama. Ušao je u hangar da bi video pripadnike hrvatske vojske protiv kojih su ratovali, pošto je čuo da među zarobljenicima ima pripadnika elitnih jedinica hrvatske vojske. Nakon toga se pojavio optuženi Lančužanin i rekao: «idemo odavde». Ljuboja je istakao da kada je izašao iz hangara nije video nikakvu kolonu, niti traktor sa prikolicom. Krenuli su automobilom nekih 100 metara napred, a onda se zaglibili u blato. Nakon izvesnog vremena su uspeli da izvade automobil i krenuli nazad prema Vukovaru. U povratku su se zaustavili kod hangara na Ovčari gde se Kameni žučno raspravljao sa nekim, ali on ne može da se seti sa kim. Dok su se vraćali neko je u automobilu rekao nešto u smislu: «biće zlo», a Ljuboja nije siguran da li je neko rekao i «ubiće ih». On je istakao da je tada rekao da postoje Ženevske konvencije i da će mnogi odgovarati zbog toga. Ljuboja je potom naglasio da je čuo priču kako je ispred hangara došlo do rasprave između njegovog komandanta, Kamenog i optuženih Vujovića i Vujanovića. Na kraju, istakao je da mu je u kancelariji nadzornika u zatvoru u Novom Sadu izvesno službeno lice nudilo da reši svoj problem i predloži neko lice za svedoka saradnika. Pored toga, on je dodao da je izvesno lice prilikom njegovog ispitivanja kod istražnog sudije reklo njegovoj supruzi da ga čeka 40 godina u štek u ukoliko ne saraduje.

Fond za humanitarnu pravdu